

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**МАЛИНСЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ**

**ЗГІДНО  
З ОРИГІНАЛОМ**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

**Голова приймальної комісії**

\_\_\_\_\_ **Іванюк І.Д.**

**«\_\_» \_\_\_\_\_ 2021 р.**

**ПРОГРАМА**

**ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ**

для вступників на ОС "бакалавр"

спеціальність 205 Лісове господарство

освітньо-професійна програма «Лісове господарство»

на основі ОКР «молодший спеціаліст», ступенів вищої освіти

**ПРОГРАМА ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ** для вступників на ОС "бакалавр" спеціальність 205 Лісове господарство (освітньо-професійна програма «Лісове господарство») на основі ОКР «молодший спеціаліст», ступенів вищої освіти

**Укладачі:** викладачі спецдисциплін Малинського лісотехнічного коледжу: Ганжалюк Т.С., Кусік В.М., Татур В.М., Стасюк С.В.

**Рецензент:** Ковальчук Л.О., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, заступник директора з навчальної роботи.

Викладено програми навчальних дисциплін: «Лісові культури і лісомеліорація», «Лісівництво», «Лісова таксація і лісовпорядкування», «Лісозахист», «Лісоексплуатація», що включені до програми фахової співбесіди.

**Розглянуто та схвалено на засіданні фахової атестаційної комісії.**  
Протокол № 1 від «15» лютого 2021р.  
Голова комісії: Ганжалюк Т.С.

## ЗМІСТ

|                                                                                      |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....                                                          | 4 |
| 2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ.....                                                | 5 |
| 3 ПРОГРАМА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЩО<br>ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВУ СПІВБЕСІДУ..... | 6 |
| 3.1 Навчальна програма дисципліни «Лісові культури і лісомеліорація»...              | 6 |
| 3.2 Навчальна програма дисципліни «Лісівництво .....                                 | 6 |
| 3.3 Навчальна програма дисципліни «Лісова таксація і<br>лісовпорядкування».....      | 7 |
| 3.4 Навчальна програма дисципліни «Лісоексплуатація».....                            | 7 |
| 3.5 Навчальна програма дисципліни «Лісозахист» .....                                 | 8 |
| СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....                                                | 9 |

## **1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

Програма фахової співбесіди для освітнього ступеня бакалавра на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста на спеціальність 205 «Лісове господарство» (далі – Програма) є нормативним документом Малинського лісотехнічного коледжу. Програму розроблено викладацьким складом на основі інтегрованих навчальних планів підготовки молодших спеціалістів у закладі. Програму розроблено з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Вступна співбесіда проводиться за основними дисциплінами навчального плану підготовки абітурієнтів на базі здобутого ОКР «молодший спеціаліст» – «Лісівництво», «Лісова таксація і лісовпорядкування», «Лісозахист», «Лісові культури і лісомеліорація», «Лісоексплуатація».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу на навчання за ОС бакалавр за спеціальністю 205 «Лісове господарство» (освітньо-професійна програма «Лісове господарство»).

Мета фахової співбесіди – перевірка теоретичної та практичної підготовки абітурієнтів на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» та відбір абітурієнтів для навчання на здобуття ОС бакалавр за спеціальністю 205 «Лісове господарство».

## 2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Білет фахової співбесіди включає два теоретичних питання та одне завдання практичного характеру (задача).

Кожна повна відповідь на теоретичні питання оцінюється балом 3, а відповідь на практичне завдання (задачу) – балом 6.

Максимальна сума балів, яку може набрати абітурієнт при співбесіді – 12.

**Таблиця 1 –Оцінювання виконаних завдань співбесіди**

| <b>Сума балів при виконанні<br/>завдань співбесіди</b> | <b>Оцінка в балах</b> |
|--------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>12</b>                                              | <b>12</b>             |
| <b>11</b>                                              | <b>11</b>             |
| <b>10</b>                                              | <b>10</b>             |
| <b>9</b>                                               | <b>9</b>              |
| <b>8</b>                                               | <b>8</b>              |
| <b>7</b>                                               | <b>7</b>              |
| <b>6</b>                                               | <b>6</b>              |
| <b>5</b>                                               | <b>5</b>              |
| <b>4</b>                                               | <b>4</b>              |
| <b>3</b>                                               | <b>3</b>              |
| <b>2</b>                                               | <b>2</b>              |
| <b>1</b>                                               | <b>1</b>              |

### **3 ПРОГРАМА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВУ СПІВБЕСІДУ**

#### **3. 1 Навчальна програма дисципліни «Лісові культури і лісомеліорація»**

Плодоношення деревних та чагарникових порід. Строки і способи заготівлі лісонасінної сировини. Переробка лісонасінної сировини. Зберігання лісового насіння.

Поняття про розсадник. Види розсадників за призначенням, розмірами та строками діяльності. Види садивного матеріалу, що вирощується в розсадниках, його призначення. Вибір місця під розсадник, організація його території. Обробіток ґрунту в лісовому розсаднику. Специфіка обробітку ґрунту в господарських відділеннях розсадника. Передпосівний та передпосадковий обробіток ґрунту. Норми і строки внесення добрив. Техніка безпеки при обробітку ґрунту, внесенні добрив і гербіцидів.

Підготовка насіння до висівання. Висівання насіння, догляд за посівами в розсаднику. Викопування садивного матеріалу, підрахунок, сортування, прикопування, перевезення.

Загальні поняття: лісові культури, лісорозведення, лісовідновлення. Лісокультурний фонд. Види і методи створення лісових культур. Склад лісових культур. Густота культур.

Способи часткового обробітку ґрунту на різних категоріях ділянок в різних умовах місцезростання. Машини та знаряддя для обробітку ґрунту.

Садіння та висівання лісових культур. Догляди за лісовими культурами. Доповнення лісових культур.

Обстеження лісокультурних ділянок, які підлягають залісненню і складання «Проекту лісових культур». Інвентаризація та атестація лісових культур. Списання загиблих лісових культур.

Переведення лісових культур у вкриті лісовою рослинністю землі.

#### **3. 2 Навчальна програма дисципліни «Лісівництво»**

Поняття “ліс”. Складові рослинні елементи лісу, їх лісівниче та господарське значення. Основні таксаційні показники деревостану.

Основні лісоутворюючі породи, їх лісівничі властивості. Відновлення лісу. Типи умов місцезростання. Зміна порід.

Вивчення складових рослинних елементів лісу та основних таксаційних показників деревостану.

Поняття про рубки поліпшення якісного складу та оздоровлення лісів. Види рубок догляду, вікові межі їх проведення, мета кожної з них.

Поняття про рубки головного користування. Завдання рубок головного користування. Класифікація РГК. Правила РГК в лісах України.

### **3. 3 Навчальна програма дисципліни «Лісова таксація і лісовпорядкування»**

Вимірювання в лісовій таксації. Одиниці вимірювання.

Прилади для вимірювання діаметра ростучого дерева, будова, правила користування.

Прилади для вимірювання висоти ростучого дерева.

Основні таксаційні показники насаджень. Поняття про лісосічний фонд. Відведення лісосік в натурі. Способи таксації.

Матеріальна оцінка лісосіки. Визначення середнього об'єму хлиста. Лісові такси, грошова оцінка деревини.

Поняття про лісові сортименти та їх класифікація. Правила укладання, обміру, обліку круглих лісоматеріалів. Визначення об'єму деревини.

### **3. 4 Навчальна програма дисципліни «Лісоексплуатація»**

Поняття про технологію лісозаготівель. Фази технологічного процесу лісозаготівель. Лісосировинна база, річний лісосічний фонд. Лісосіка та її елементи. Підготовчі роботи. Звалювання дерев, технологія звалювання. Моторні інструменти для звалювання дерев. Пристрої для направленою звалювання дерев. Послідовність операцій звалювання.

Трелювання деревини. Верхні склади і лісонавантажувальні площадки, їх призначення. Машини і механізми, що використовуються на верхньому складі. Організація праці на лісозаготівлях. Технологія навантажувальних робіт. Документація на розробку лісосіки. Розміщення трелювальних волоків, розрахунок середньої відстані трелювання. Призначення нижніх складів, їх

класифікація. Склад основних технологічних операцій нижнього складу. Навантаження круглих лісоматеріалів у вагони.

Вивчення технологічних схем та виробничих процесів нижніх складів.

### **3. 5 Навчальна програма дисципліни «Лісозахист»**

Класифікація комах за групами шкідливості.

Поняття про екологію комах, їх ареали. Фактори навколишнього середовища, біологічна пластичність. Взаємозв'язок комах з лісом. Прогнозування масового розмноження.

Шкідники коріння: хрущі (травневий, східний, західний, мармуровий, червневий), вовчок (капустянка), ковалики, чорниші. Заходи боротьби зі шкідниками кореневої системи.

Шкідники молодих стовбурів: великий сосновий довгоносик, крапчастий смолюх, підкоровий сосновий клоп.

Шкідники бруньок, пагонів та листя: листоїди, пагонов'юни.

Характеристика основних видів короїдів, вусачів, златок, рогахвостів, червиць, склівок.

Поняття про хвороби рослин та їх причини. Інфекційні та неінфекційні хвороби. Типи захворювань деревних порід та чагарників.

Загальна характеристика хвороб плодів та насіння.

Хвороби, що розвиваються на протязі вегетаційного періоду та при зберіганні.

Загнивання, в'янення та вилягання сходів та сіянців. Хвороби типу "шютте" сосни звичайної, шютте сніжне. Шютте модрина. Борошниста роса дуба, чорна плямистість листків клена. Хвороби, що викликаються іржастими грибами. Випрівання сіянців.

Всихання гілок та стовбурів деревних порід. Ракові захворювання деревних порід. Судинні хвороби.

Нагляд за масовою появою та розповсюдженням шкідників та хвороб лісу. Облік осередків шкідників та хвороб. Загальні відомості про карантин рослин.

Значення профілактики для вирощування здорових насаджень. Санітарні правила в лісах України.

Біологічні та хімічні методи боротьби зі шкідниками та хворобами.

Переваги та недоліки хімічного захисту лісу.

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білявський О. Г. Основи екологічних знань / О. Г. Білявський, Р. С. Фурдуй. – Київ : Либідь, 1997. – 290 с.
2. Вакулюк П. Г. Вирощування лісонасаджень стійких проти шкідників і хвороб / П. Г. Вакулюк. – Боярка : Укрцентркадриліс, 2006. – 42 с.
3. Вакулюк П. Г. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні: монографія / П. Г. Вакулюк, В. І. Самоплавський. – Харків : Прапор, 2006. – 384 с.
4. Вакулюк П. Г. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні: монографія / П. Г. Вакулюк, В. І. Самоплавський. – Харків : Прапор, 2006. – 384 с.
5. Винокурова Л. Є. Основи охорони праці /Л. Є. Винокурова. – Київ : Вікторія, 2001.
6. Гапоненко В. С. Сільськогосподарські машини / В. С. Гапоненко – Київ : Урожай, 1993.
7. Гірс О. А. Лісовпорядкування / О. А. Гірс, Б. І. Новак, С. М. Кашпор. – Київ, 2005. – 384 с.
8. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього середовища: навч. посіб. / В. С. Джигирей. – Київ : Знання, 2002. – 208 с.
9. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів. – Київ : Державний комітет лісового господарства України, 2010. – 73 с.
10. Крамарець В. О. Біологічний захист рослин : новч. посіб. / В. О. Крамарець, І. П. Мацях. – Львів : Панорама, 2017. – 112 с
11. Крамарець Г. Г. Основи тепличного господарства : навч. посіб. / Г. Г. Крамарець, О. М. Крамарець, Ю. В. Крамарець. – Львів : Панорама, 2017. – 152 с.
12. Краснов В. П. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського полісся : монографія / В. П. Краснов, О. О. Орлов, М. М. Ведмідь. – Новоград-Волинський : НОВОград, 2009. – 488 с.
13. Культури лісові. Терміни та визначення : ДСТУ 2980-95. – [Чинний від 1995-01-25]. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 64 с.
14. Лісове насінництво / [Ю. М. Дебринюк, М. І. Калінін, М. М. Гузь, І. В. Шаблій]. – Львів : Світ, 1998. – 432 с.
15. Лісові культури / [М. І. Гордієнко, М. М. Гузь, Ю. М. Дебринюк, В. М. Маурер]. – Львів : Камула, 2005. – 608 с.
16. Падій М. М. Лісова ентомологія / М. М. Падій – Київ : УСГА, 1993.
17. Рябчук В.П. Недеревна продукція лісу. Кормові ресурси лісу

18. Свириденко В. Є. Лісівництво. Підручник / за ред.. В.Є. Свириденка – Київ : Арістей, 2005 – 544 с.
19. Термена Б. К. Лісознавство з основами лісівництва / Б. К. Термена – Київ : Книги-XXI, 2004.
20. Ткачук В. І. Проблеми вирощування сосни звичайної на Правобережному Поліссі / В. І. Ткачук. – Житомир : Волинь, 2004. – 464 с.
21. Шваб Л. І. Економіка підприємства : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 4-е вид. – Київ : Каравела, 2007– 584 с.